

Робочий зошит з трудового навчання

Об'єкт проектної діяльності:

М'яка плоска іграшка.

Основна технологія:

Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом.

Учениці (учня) 5 - го _____ класу

Вчитель: _____

2021 р.

Зміст

Передмова.....	
Умовні позначення.....	
Повторення правил внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні та загальними правилами безпечної праці.....	
Поняття про проектування. Етапи проектування.....	
 I. Організаційно-підготовчий етап.	
1.1 Вибір об'єкта проектування (виду м'якої іграшки). Планування роботи з виконання проекту.....	
1.2 Історична довідка.....	
1.3 Моделі – аналоги.....	
 II. Конструкторський етап.	
2.1 Графічне зображення.....	
2.2 Добір конструкційних матеріалів (тканина, синтепон) та інструментів (голки, ножиці, наперсток, шпильки) для роботи.....	

2.3 Виготовлення шаблонів. Розкрюювання

III. Технологічний етап.

3.1 Застосування шва «назад голкою».....

3.2 Виготовлення м'якої іграшки.....

3.3 Оздоблення м'якої іграшки.

IV. Заключний етап.

4.1 Розрахунок бюджету проекту.....

4.2 Реклама виробу. Захист проекту. Висновки.....

Любий друже!

В твоїх руках незвичайний зошит – це «путівник» по захоплюючій «країні Рукоділля». З його допомогою ти ознайомишся з історією виникнення м'яких іграшок, з їх видами та ознайомишся з різними професіями. Закріпиш знання із виконання ручних швів, самостійно виготовиш та оздобиш м'яку іграшку.

Зошит розроблений таким чином, щоб полегшити тобі вивчення предмету, та допомогти краще засвоїти матеріал. В ньому вміщено теоретичний матеріал, інструкційні картки, кросворди, ребуси, цікаві факти, а також вправи для

відпочинку очей, оскільки при ручній роботі найбільше втомлюються очі. Матеріал розбито на теми, де висвітлено короткі теоретичні відомості й подано практичні роботи.

В структуру даного зошита вміщено творчий проект на виготовлення м'якої іграшки з розробленими завданнями і послідовністю виконання робіт

Пам'ятай! практична робота у шкільній майстерні

потребує уваги і зосередженості під час користування інструментом.

Працюючи, потрібно правильно організувати робоче місце, бути уважним і старанним під час своєї діяльності, дотримуватись правил внутрішнього розпорядку та правил безпечної праці.

Намагайся свою роботу робити красиво, із задоволенням, і тоді в тебе все вийде.

Успіхів і натхнення тобі у проектуванні виробів та опануванні технологій.

Умовні позначення:

прочитай;

зверни увагу;

цікаво, що;

законспектуй;

розгадай;

запам'ятай;

відпочинь;

практичні завдання;

завдання для самоконтролю;

творче завдання.

Правила внутрішнього розпорядку в шкільній майстерні

Загальні правила

внутрішнього розпорядку в майстерні:

1. Приходити на заняття за кілька хвилин до дзвінка.
2. Заходити до майстерні організовано з дозволу вчителя.
3. Перед початком заняття надіти робочий одяг (халат або фартух з наруківниками, косинку чи берет).
4. Підготувати своє робоче місце до роботи.
5. Приступати до виконання робіт тільки з дозволу вчителя.

6. Працювати на своєму робочому місці. Не залишати його без дозволу вчителя.
7. Не відволікатись від роботи, не заважати працювати іншим.
8. Додержуватись порядку та чистоти на робочому місці.
9. Обережно і дбайливо поводитись з інструментами й матеріалами, використовувати їх лише за призначенням. Не вмикати електричні прилади й обладнання без дозволу вчителя, без потреби не крутити ручки й важелі швейних машин, інших пристроїв, не торкатись електричних проводів та рухомих частин механізмів. Економно використовувати електроенергію та матеріали.
10. Економно використовувати електроенергію та матеріали.
11. За вказівкою вчителя припинити роботу й уважно вислухати його зауваження, пояснення.
12. Під час перерви виходити з майстерні й провітрювати приміщення.
13. Після завершення роботи прибрати своє робоче місце (покласти інструменти, пристрої і матеріали у відповідні місця). Здати готовий виріб. Вимити руки, зняти спецодяг.

***Загальні правила
виробничої санітарії та особистої гігієни:***

1. Обов'язково працювати в робочому одязі.
2. Робочий одяг має бути охайним, чистим.
3. Виконуючи роботу сидячи, слід сидіти прямо, на всій поверхні стільця, на відстані 10-15 см від краю стола.
4. Відстань від очей до виробу, що виготовляється, має дорівнювати 30-35 см (неправильна робоча поза псує поставу, спричинює швидку втомлюваність і заважає роботі органів травлення).
5. Під час роботи світло повинно падати на робоче місце зліва або спереду.
6. На робочому місці не повинно бути зайвих інструментів і матеріалів.
7. Роботу виконувати лише за допомогою справного інструменту та обладнання.

8. Робоче місце тримати у чистоті і порядку.
9. Після закінчення роботи прибрати робоче місце щіткою або вологою ганчіркою. *Здмухувати сміття або ж змитати рукою – забороняється!!!*

**Загальні правила
виконання практичних робіт:**

1. До початку роботи прибрати з робочого місця всі зайві речі, перевірити справність швейної машини, інструментів, іншого обладнання.
2. При виконанні стежити за дотриманням технологічної дисципліни, правил користування обладнанням та інструментами, чітко додержуватись правил безпечної роботи.
3. По завершенні роботи вимкнути електричні прилади, скласти інструменти і вироби у відповідні місця, прибрати робоче місце.

Гра «Закінчи речення»

Перед початком заняття _____

_____.

Не відволікатись _____ не _____ працювати іншим.

Економно використовувати _____

та _____.

Відстань від очей до виробу, що виготовляється, має дорівнювати
_____ см.

Під час роботи _____ повинно падати на робоче місце _____
або _____.

Роботу виконувати лише за допомогою _____ та
_____.

Робоче місце тримати у _____ і _____.

По завершенні роботи вимкнути _____,

скласти _____ і _____ у

_____, прибрати робоче місце.

Що таке творчий проект

Проект – це творча діяльність, спрямована на досягнення визначеної мети, вирішення якої-небудь проблеми.

Проектуванням називають сам процес роботи над проектом, а також підготовка комплексу проектної документації.

Проектна діяльність – це діяльність зі створення нового, потрібного виробу або послуги.

Для виконання творчого проекту тобі необхідно пройти 4 кроки або 4 етапи.

Етапи проекту – основні періоди роботи над проектом.

У результаті кожного етапу виконується частина проекту, яка дозволяє продовжувати роботу над проектом.

Мій творчий проект

Проект №4

Назва проекту: _____

Основна технологія: _____

Додаткова технологія: _____

І. Організаційно-підготовчий етап.

Перші іграшки почали робити ще первісні люди. Тоді вони представляли із себе кам'яні, глиняні або пізніше, металеві фігурки які мали, як художні, так і релігійні цілі. На території Сибіру знайдені фігурки тварин: мамонта, носорога, ведмедя, верблюда, птахів. Вони зроблені з м'якого каменю задовго до нашої ери. Вироби з бивня мамонта і м'якого каменю знайдені також в Москві і в інших районах. На Україну були знайдені фігурки людини і коня, виконані з глини і датуються IV-III тисячоліттям до нашої ери. На території Новгороду археологи виявили велику кількість виробів з дерева. Ранні іграшки Давнього Єгипту датуються серединою III тисячоліття до нашої ери і, ймовірно, мали в основному релігійне значення. Це дерев'яні фігурки корів, тигрів, крокодилів.

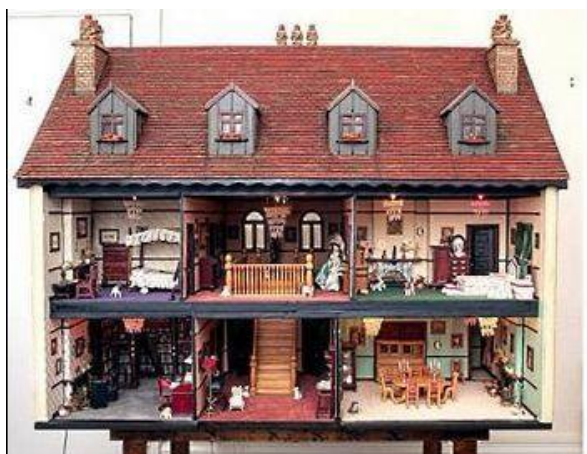
Вперше зустрічаються іграшки з нескладним дротяним механізмом руху. Велика кількість ляльок було знайдено на території Стародавньої Греції та Риму. Ці ляльки також носили культовий характер. Але були і дитячі ляльки. Робилися вони з глини, дерева і часто мали рухливі руки і ноги, за рахунок того, що прикріплялися до тіла за допомогою ниток і паличок. Більш ретельно з дорогих матеріалів виконувалися ляльки для дітей знаті. У той час існували вже ляльки-маріонетки. Взагалі в стародавній Греції отримало величезний розвиток механічних ляльок (за свідченням сучасників існували навіть цілі механічні театри зі складними діями).

Доля іграшок в середні століття залишається нез'ясованою. Перші відомості відносяться вже до народжуваного нового західноєвропейського життя. У середні

століття виробництвом іграшок займалися виключно столяри Ліможа, різьбярі по дереву в горах Юра на північний схід від Ліона і примітивні ремісники старого

Нюрнберга. У Парижі виробляли зовсім небагато: маленькі дерев'яні флейти, свистки, кулі, кий. Найбільша кількість іграшок до Франції вже тоді привозили із Нюрнберга.

У XVI ст. виникло ремесло з виготовлення ляльок на замовлення. Ціни на ляльок були дуже високі, оскільки ці іграшки були мініатюрними моделями: матері вивчали за ними моду, а дочки бавилися ними. Дешеві дитячі іграшки з'явилися у Франції в кінці XVI ст., але виробництво їх було кустарним. І тільки в XIX столітті утворюється «Синдикат французьких фабрикантів іграшок». З цього часу починає розвиватися індустрія нової галузі промисловості. Історія німецької іграшки ясно показує тісний зв'язок іграшок з культурою, способом життя, сімейним ладом, промислом. З іграшок вищого гатунку, дорогих, виготовляються в Німеччині, найбільш цікавими пам'ятками культури є знамениті лялькові будинки з повною обстановкою, посудом і домашнім начинням. Це були дуже дорогі іграшки і навіть ті, хто міг дозволити собі купити їх, дозволяли дітям тільки милуватися ними.

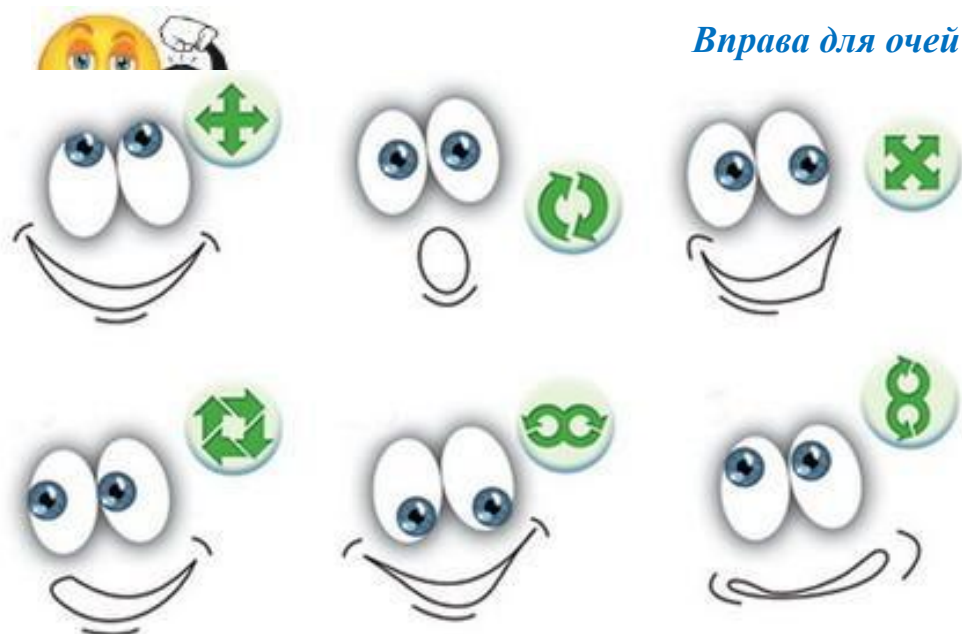
Попит на іграшки зростає з ростом міст, а разом з тим торгівля ними стає прибутковою. Виробництво іграшок стає ще різноманітніше, коли почали

використовувати тісто, приготоване з дешевої житнього борошна (вперше іграшки стають по справжньому м'якими).

Перший крок до великого виробництва був справжньою революцією в усій іграшкової промисловості: іграшки стали робити з пап'є-маше - суміш папери з піском, цементом і борошном. Поряд зі старим різьбярем, який робить будиночки і конячок з дерева, в історії іграшок з'являється формувальник.

Формувальник - робить іграшки не від руки, а вдавлює густу масу в певну форму.

М'які іграшки - прототипи різних тварин, які дбайливі мами шили своїм чадам з клаптиків тканини, набивали ватою, прикрашали, використовуючи різні навички рукоділля, в'язання та вишивку, з'явилися в ХІХ столітті. У кінці ХІХ століття широкий розвиток отримало кустарне виробництво м'якої іграшки в промислових масштабах. І почали виникати численні фабрики іграшки м'якої, в тому числі і в Україні.

Однією з перших м'яких іграшок стала ганчіркова лялька. Гралися в ганчіркові

ляльки не тільки дівчатка, а й хлопчики до 7-8 років, а вже потім ігри та іграшки ділились на дівчачі і хлопчачі. Для малюків ляльки виготовляли мами і бабусі. Підростаючи, дівчата самі вчилися виготовляти собі ляльку, таким чином набували вмінь шити і вишивати. Потім з'явилися плюшеві ведмедики, зайчики, котики, правда, раніше вони не були такими барвистими, яскравими як зараз.

М'яка іграшка – сама нова із всіх іграшок, їй трохи більше 100 років. Перші м'які іграшки з'явилися на початку ХХ століття в Німеччині. Німецька майстриня Маргарет Штайф придумала м'яких маленьких слоненят. Спочатку вони служили подушечками для голок і шпильок, але дітям вони дуже сподобалися як іграшки. Тоді Маргарет створила цілий звіринець: кролики і слони, мавпи і верблюди, ослики і зайчики, і багато інших тваринок. Зшиті вони були з оксамиту і плюшу. А в 1903

році Маргарет Штайф створила самого першого плюшевого ведмедика на ім'я Тедді. Він так сподобався і дітям і дорослим, що іграшкових ведмедиків стали виготовляти і в інших країнах. З того часу розпочалась тріумфальна хода м'якої іграшки світом.

Ми з вами будемо опановувати мистецтво створення м'яких іграшок. Чому вони так називаються? Так, вони м'які на дотик, бо виготовляються з текстильних матеріалів.

М'які іграшки поділяються на плоскі і об'ємні.

Плоска іграшка складається з двох однакових деталей – на одній деталі вишиваємо очі, ротик і носик, другу називаємо спинкою і пришиваємо хвостик.

Об'ємна м'яка іграшка більш складна у виконанні, бо складається з багатьох об'ємних частин; але така іграшка більш точно відтворює фігуру людини чи тварини, частини тіла іграшки можуть бути рухомими. Об'ємну іграшку можна розглядати з усіх сторін.

Також м'які іграшки можна виготовити з помпонів.

Шиття м'якої іграшки – це дуже захоплююче, цікаве заняття, яке може стати для когось із вас хоббі. Варто лише одного разу спробувати. З чого ж можна виготовити м'яку іграшку?

М'яка іграшка може бути зшита з м'яких тканин, фетра, зв'язана гачком або спицями, з м'якою набивкою всередині. Навіть саму гарну іграшку можна зшити з «нічого». Це можуть бути клаптики тканини, обрізки стрічок, мережива, клаптики шкіри, клейонки і, звичайно, ваша фантазія. Не обмежуйте свою фантазію. Всі самі найкращі речі в світі були виготовлені не по інструкції, а в процесі вільної творчості. А найголовніше - робити все з любов'ю.

Знайди 10 відмінностей

Сучасні іграшки мають різне призначення:

- Розвиваючі іграшки для дітей.

- Декоративні іграшки для оздоблення приміщень.

- Колекційні іграшки.

- Народна іграшка

- Обрядова іграшка.

- Іграшка для театральних вистав.

- Іграшка-сувенір

• Для кого (або для чого) виконується проект? _____

• Яким має бути виріб? Запиши вимоги до виробу. _____

• Замалюй або вклей моделі – аналоги виробу, користуючись бланком творчих проєктів, друкованими виданнями, мережею Інтернет, власними світлинами.

1	2	3
4	5	6

- Який із виробів, на твою думку, є найскладнішим у виготовленні? Запиши номер виробів із таблиці. _____
- Який із виробів, на твою думку, є найпростішим у виготовленні? Запиши номер виробів із таблиці. _____
- За який час ти плануєш виготовити свій виріб? _____

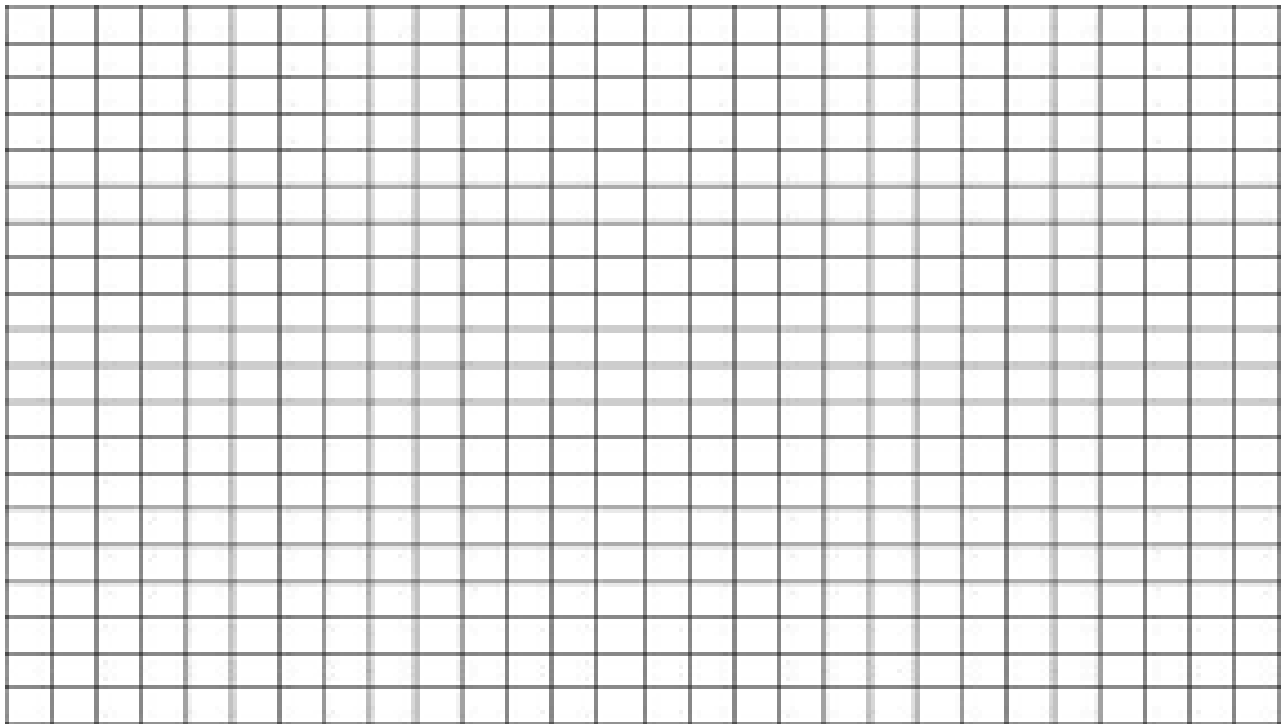
_____ оцінка

II. Конструкторський етап.

Практична робота № 1

Пофантазуй та замалюй зразок майбутньої закладки, зроби детальний опис.

Детальний опис: _____

Матеріали для виготовлення м'якої іграшки.

- **Оздоблювальні матеріали**

- тасьма, мереживо, стрічки, резинка
- фурнітура: гудзики, намистинки, біжутерія.
- нитки для вишивки та в'язання.

- **З'єднувальні матеріали**

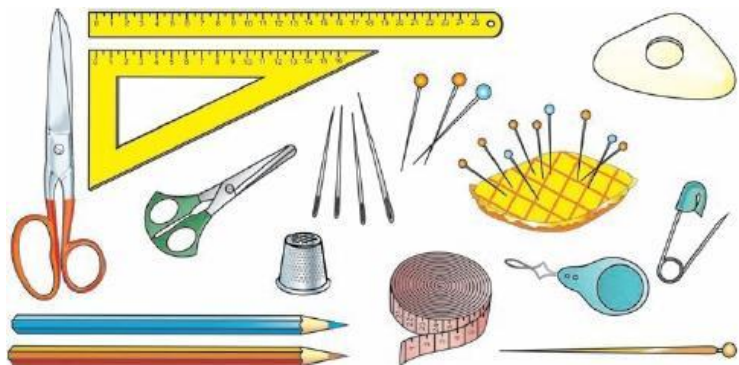
- нитки швейні, клей ПВА, силіконовий клей

- **Наповнювач.**

- синтепон, синтепух, поролон, холлофайбер, вата, обрізки тканини.

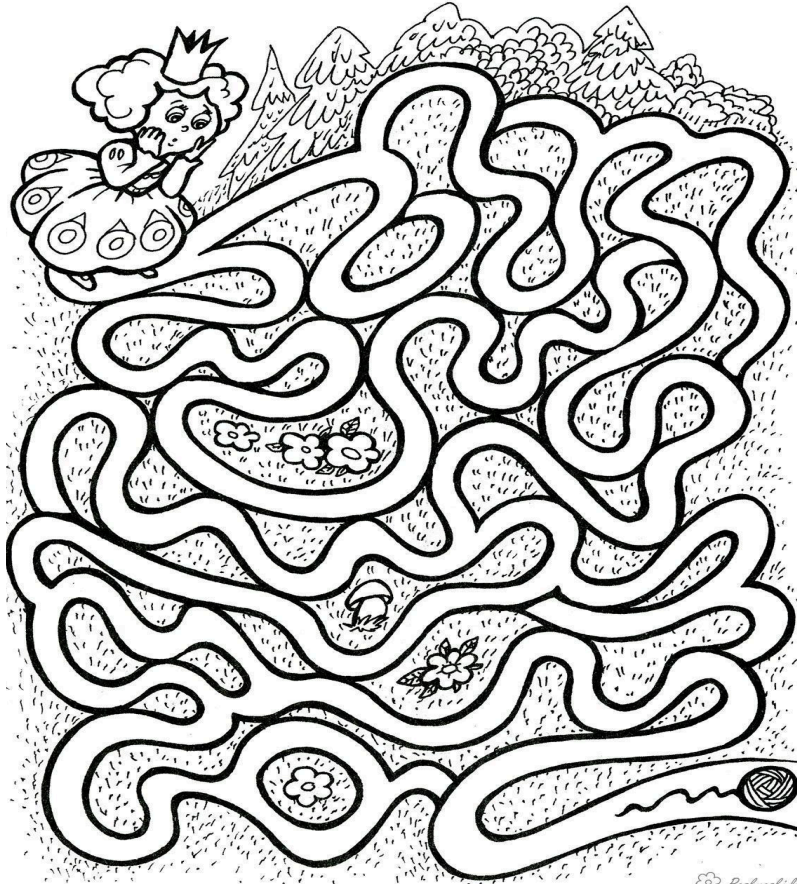
Інструменти для шиття м'якої іграшки.

- Голки, шпильки
- Ножиці
- Кілочок
- Наперсток
- Нитки швейні
- Клей

- Визнач, які інструменти, пристосування та матеріали потрібні тобі для роботи. Визнач їх кількість та заповни таблицю.

<i>Інструменти та пристосування</i>	<i>Матеріали та їх кількість</i>

_____ оцінка

III. Технологічний етап.

Практична робота № 2

Перед початком роботи обов'язково ознайомся з основними правилами роботи з голкою та ниткою.

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ З ГОЛКАМИ Й ШПИЛЬКАМИ

1. Шийте з наперстком. Вушко голки повинно впиралися у наперсток, а гострий кінець — виступати з пальців приблизно на чверть довжини голки.
2. Не кидайте голку. Не встромляйте її в тканину чи свій одяг.
3. Зберігайте голки і шпильки в певному місці (спеціальній коробочці, подушечці та ін.), не залишайте їх на робочому місці (столі), у жодному разі не беріть голки і шпильки до рота.
4. Не використовуйте голку замість шпильки.
5. Не використовуйте для шиття іржаві голки.
6. Викрійку і тканину прикріплюйте гострими кінцями шпильок у напрямку від себе.
7. При ручному шитті не беріть нитку довше, ніж 80-90 см.

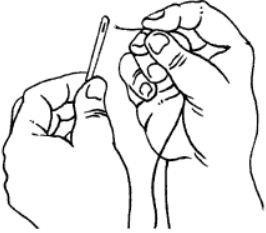
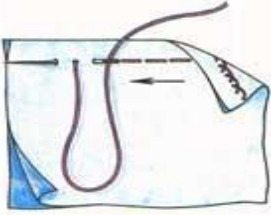

Дотримуйся правил безпечної праці!

Матеріали та інструменти: нитки, голка, ножиці, наперсток, тканина.

Виконання простих ручних швів.

Підготовка до роботи з голкою та ниткою

Для виконання будь – якого шва на початку треба заселити нитку у голку. Довжина нитки має бути до ліктя. 	На довшому кінці нитки зав'язати вузлика. 	
<i>Назва шва</i>	<i>Прийоми виконання шва</i>	<i>Зображення</i>
Шов «назад голку».	Виконують шов «назад голку» таким чином: голка весь час ніби повертається назад, у те місце, звідки виходить нитка. На вигляд цей шов нагадує машину строчку.	

Практична робота № 3

За допомогою таблиці виготов обраний виріб.

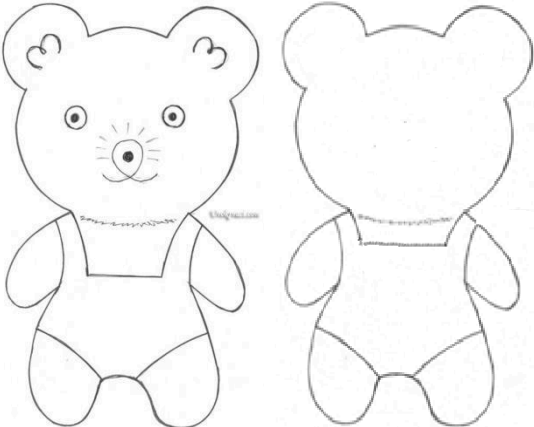
ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ З НОЖИЦЯМИ

1. Тримайте ножиці у визначеному місці.
2. Під час роботи уважно стежте за напрямком різця (леза).
3. Під час роботи не тримайте ножиці лезом угору.
4. Не працюйте тупими ножицями.
5. Не ріжте ножицями на ходу.
6. Не наближайте до товариша під час різання.
7. Передавайте товаришеві закриті ножиці кільцями вгору (вперед).

Дотримуйся правил безпечної праці!

Матеріали та інструменти: нитки, голка, шпильки, ножиці, наперсток, тканина, лекала, оздоблення за смаком.

Технологічна послідовність виготовлення м'якої плоскої іграшки «Ведмедик»

№ з/п	Графічне зображення	Назва операції	Матеріали та інструменти
1		На папері намалювати деталі іграшки, вирізати, перенести на тканину, обвести кравецькою крейдою та розкроїти.	Папір, ножиці, олівець, ножиці, тканина, кравецька крейда
2		Оформіть мордочку тваринки	Очі, носик, ротик
3		Складіть дві деталі лицьовими сторонами всередину. Порівняйте зрізи та заколійте шпильками.	Шпильки
4		Зшийте деталі, залишаючи незащитим отвір для вивертання виробу. Швом «голкою назад».	Голка, нитка

5		Виверніть виріб на лицьовий бік, ретельно виправляючи всі частини іграшки. Наповніть тулуб іграшки синтепоном, починаючи з вушок, лапок. Акуратно зашийте залишений отвір	Голка, нитка, наповнювач
6		Вдягніть іграшку, доповніть образ аксесуарами. Почистіть виріб від ниток наметування, розправте хутро у місці швів.	

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ РОБОТИ

1. Ножиці скласти у спеціально відведене місце.
2. Голки здати для зберігання вчителів.
3. Привести в порядок своє робоче місце.

Лекальник – робітник, який виготовляє лекала.

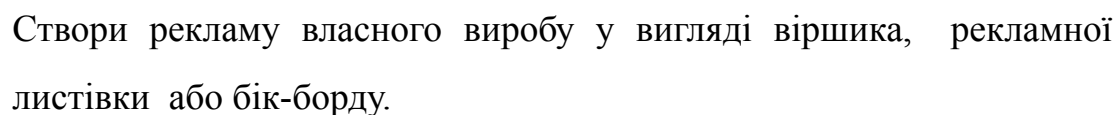
Швачка – це фахівець який займається
пошиттям будь-якого виробу.

_____ оцінка

IV. Заключний етап.

- Чи отримав (ла) ти виріб, який запланув (ала)? _____

A full-page view of a blank sheet of graph paper. The grid consists of small squares formed by thin gray lines. There are no margins or additional markings on the page.

- Презентуй виріб за таким орієнтовним планом (дай відповідь):

1. Призначення виробу, його застосування _____

2. Хто буде ним користуватися? _____

3. Чи можна його продати? _____ Чи будуть його купувати? _____
Чому? _____

4. З якими професіями ознайомилися? _____

_____ оцінка

Критерії оцінювання проекту

I. Організаційно-підготовчий етап

- 1.1. Назва виробу - 0,5б
- 1.2. Технологія - 0,5б
- 1.3. Мета - 0,5б
- 1.4. Моделі аналоги - 1б

II. Конструкторський етап

- 2.1. Ескіз, опис - 1б
- 2.2. Матеріали, обладнання - 1б

III. Технологічний етап

- 3.1. Технологічна послідовність - 2б

IV. Заключний етап

- 4.1. Економічне обґрунтування - 1б
- 4.2. Реклама - 1,5б
- 4.3. Захист проекту - 2б

Література

1. <https://sites.google.com/site/igruski09876/visnovki>
2. <https://naurok.com.ua/urok-tehnologiya-vigotovlennya-plosko-m-yako-igrashki-planuvannya-roboti-16424.html>
3. Трудове навчання. 5 клас: Робочий зошит / Р. М. Лещук, О. Ю. Медвідь., Ю. В. Палій; за заг. ред. С. М. Дятленка, - Харків: Вид-во «Ранок», 2017. – 56 с.: іл.
4. Трудове навчання (для дівчат): підруч. для 5-го кл. загальноосвіт. навч. закладів / І.Ю. Ходзицька, Н.М. Павич, О.В.Горобець, О.І. Безносюк. – Кам'янець - Подільський: Аксіома, 2013. – 160 с.: іл.
5. Усі зображення мережа Інтернет.

Моделі-аналоги

Щоб реалізувати свій проект на відмінно:

- ✓ Дізнайся, як правильно організувати роботу;
- ✓ Переглянь у банку ідей зразки творчих робіт;
- ✓ Ознайомся зі зразком виконання проекту;
- ✓ Скористуйся шаблоном етапів проектування.

Використовуй свої знання з інших предметів для реалізації проектів. Залучай до роботи родину та друзів.